



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 231/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného HHB advokátska kancelária s.r.o., Andreja Kmeťa 576/13, Martin, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/8/2025 z 19. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/8/2025 z 19. novembra 2025. Sťažovateľ sa v petite ústavnej sťažnosti domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia, vrátenia veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, ako aj náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že Okresný súd Žilina uznesením sp. zn. 18Cb/78/2023 z 18. augusta 2023 uložil žalovanej spoločnosti GOEX, s.r.o., Strážna 3/A Bratislava, IČO 31 378 676, povinnosť dodať sťažovateľovi v lehote do troch dní od doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia listiny špecifikované v prvom výroku. Druhým výrokom uložil okresný súd žalovanej povinnosť oznámiť sťažovateľovi v lehote do troch dní od doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia informácie bližšie v ňom konkretizované. Tretím výrokom nariadil zabezpečovacie opatrenie a zriadil v prospech sťažovateľa záložné právo na označených nehnuteľnostiach, ako aj hnutel'ných veciach (motorové vozidlá) vo vlastníctve žalovanej na zabezpečenie peňažnej pohľadávky sťažovateľa voči žalovanej z titulu nároku sťažovateľa na vyplatenie vyrovnacieho podielu po zrušení účasti sťažovateľa

ako spoločníka v žalovanej spoločnosti. V odôvodnení označeného uznesenia konštatoval, že sťažovateľ spolu so žalobou vo veci samej doručil okresnému súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia v rozsahu, ako im vyhovel. Žalobou vo veci samej sa sťažovateľ domáhal zrušenia svojej účasti ako spoločníka v žalovanej spoločnosti, v ktorej bol vlastníkom obchodného podielu vo veľkosti 20 %.

3. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie žalovaná, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 42Cob/125/2023 z 23. januára 2024, pričom v prvom výroku v napadnutej časti prvej výrokovej vety, ktorou bola uložená žalovanej povinnosť dodať sťažovateľovi doklady, a druhej výrokovej vety, ktorou jej bola uložená povinnosť oznámiť sťažovateľovi uvedené informácie, ho zmenil tak, že návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Druhým výrokom uznesenie okresného súdu v napadnutej časti tretej výrokovej vety, ktorou bolo nariadené zabezpečovacie opatrenie v prospech sťažovateľa, zmenil tak, že jeho návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

4. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sťažovateľ vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neobjasnil, akým spôsobom by navrhované neodkladné opatrenie, ktorým žiadal „dodať“ označené doklady či „oznámiť“ požadované informácie, malo prispieť k ochrane jeho konkrétnych práv uplatňovaných žalobou, ktorej predmetom je zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti súdom. Ďalej konštatoval, že sťažovateľ má možnosť domáhať sa ochrany svojich práv formou nariadenia neodkladného opatrenia z titulu sprístupnenia dokladov či informácií v inom konaní, v ktorom súčasne dôjde k uplatneniu predmetného nároku, resp. zabezpečiť ich vydanie formou iných zabezpečovacích inštitútov civilného konania, ku ktorým má neodkladné opatrenie subsidiárne postavenie. Sťažovateľ teda neosvedčil svoj nárok na nariadenie neodkladného opatrenia a ani naliehavosť potreby úpravy pomerov medzi sporovými stranami.

5. Vo vzťahu k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľ v návrhu neosvedčil bezprostredný súvis takého návrhu s konaním vo veci samej, ktorého predmetom nie je vyplatenie vyrovnacieho podielu, ale zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti súdom. Sťažovateľovi dosiaľ nevzniklo právo na výplatu vyrovnacieho podielu, keďže zatiaľ nebolo meritórne rozhodnuté. Nie je preto zrejmé nielen to, či účasť sťažovateľa v spoločnosti zanikne rozhodnutím súdu, ale ani to, aký vyrovnací podiel mu bude prináležať v prípade právoplatného zániku jeho účasti v spoločnosti. Keďže sťažovateľ neosvedčil nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana zabezpečovacím opatrením, nemožno skúmať ani splnenie ďalšej podmienky, ktorou je proporционаlita poskytnutej ochrany, keď dosiaľ nemožno posúdiť pohľadávku, čo sa týka jej výšky.

6. Sťažovateľ nespokojný s výsledkom odvolacieho konania sa obrátil na najvyšší súd s dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľ odôvodnil tým, že (i) závery krajského súdu nie sú riadne odôvodnené a sú nepreskúmateľné, b) krajský súd mal rozhodnúť o vylúčení jedného z uplatnených nárokov na samostatné konanie, ak dospel k záveru, že predmetom návrhu boli viaceré nesúvisiace nároky, ináč nastolil stav, ktorým mu uprel právo na prístup k súdu, c) polemizoval aj s názorom krajského súdu, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemá súvis s konaním vo veci samej, a napokon d) namietať záver krajského súdu, podľa ktorého ním požadované dokumenty a informácie boli vymedzené spôsobom

presahujúcim zákon. V tejto súvislosti tvrdil, že žiadal dodanie dokumentov bez špecifikácie formy, v ktorej sa ich dodanie má vykonať.

7. Nesprávne právne posúdenie podľa dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP sťažovateľ identifikoval v tom, že ním požadovaný rozsah dokumentov a informácií o žalovanej obchodnej spoločnosti je v súlade s § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, ako aj s doterajšou judikatúrou najvyššieho súdu. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sťažovateľ uviedol, že nie všetky otázky praktického výkonu práva spoločníka nahliadať do dokumentov spoločnosti podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka sú rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyriešené. Za takú otázku považoval požadovanie ochrany výkonu práva spoločníka nahliadať do dokumentov svojej spoločnosti podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka spôsobom, že žalovanej obchodnej spoločnosti sa umožní zvoliť si formu umožnenia výkonu tohto práva spoločníka.

8. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie sťažovateľa odmietol. Z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že dovolanie v prípade oboch dovolacích dôvodov bolo vyhodnotené ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné [§ 447 ods. 1 písm. c) CSP]. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej [návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nekonzumuje vec samu (zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti) a ani nezabezpečuje budúcu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia vo veci samej] a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Odmietnutie dovolania v rozsahu dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP právne odôvodnil s poukazom na znenie § 421 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ v rámci svojej sťažnostnej argumentácie namieta výlučne závery najvyššieho súdu týkajúce sa posúdenia prípustnosti svojho dovolania podaného z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľ tvrdí, že jeho podanie, ktorým sa obrátil na okresný súd, sa skladalo z troch samostatných častí [(i) žaloba o zrušenie účasti spoločníka súdom, (ii) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, (iii) návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia], ktorými sa domáhal nariadenia rozličných a miestami vzájomne nesúvisiacich povinností. Zastáva názor, že tieto samostatné návrhy nemožno (tak ako to urobil krajský súd) spájať do akéhosi jedného spoločného návrhu. Sťažovateľ tvrdí, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žaloba o zrušenie účasti spoločníka súdom mali síce obdobnú skutkovú argumentáciu, ale z procesného hľadiska tvorili samostatné a rozdielne podania, ktorými sa domáhal ochrany svojich práv. Z uvedeného dôvodu je presvedčený, že nariadením ním požadovaného neodkladného opatrenia by došlo k realizácii jeho zákonného práva na informácie o záležitostiach žalovanej spoločnosti a nahliadanie do jej dokladov v súlade s § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka. Takéto rozhodnutie by nemalo len dočasný charakter, ale bolo by trvalým prostriedkom ochrany jeho zákonného práva, a preto by malo povahu rozhodnutia vo veci samej, čo zakladalo prípustnosť jeho dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Za situácie, keď najvyšší súd konštatoval, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nekonzumuje vec samu (zrušenie účasti sťažovateľa v spoločnosti), tak zjavne neporozumel vzťahu

medzi požadovaným nariadením neodkladného opatrenia a návrhom na zrušenie svojej účasti v spoločnosti súdom, ktorými žiadal o ochranu dvoch samostatných a vzájomne nepodmienených práv. Sťažovateľ tiež tvrdí, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možno považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

10. V závere sťažovateľ namieta nesprávny postup najvyššieho súdu v dovolacom konaní, keďže konanie o jeho návrhu na zrušenie svojej účasti v spoločnosti bolo pred vydaním napadnutého uznesenia zastavené v dôsledku ním vykonaného späťvzatia. V tejto súvislosti zastáva názor, že ak najvyšší súd dospel k záveru, že navrhované neodkladné opatrenie nemá povahu meritórneho rozhodnutia, tak po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o zastavení konania vo veci samej bolo správne a legitímne očakávať aj zastavenie dovolacieho konania, a nie odmietnutie jeho dovolania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti oponuje iba proti záverom najvyššieho súdu, ktorými vyhodnotil jeho dovolanie podané podľa § 420 písm. f) CSP ako neprípustné [§ 447 písm. c) CSP].

12. Vzhľadom na to, že napadnutým uznesením najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (m. m. II. ÚS 324/2010). Uvedené však zároveň nevyklučuje, že ústavne konformné posúdenie vlastnej právomoci najvyšším súdom je následne ústavným súdom preskúmateľné v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd sa preto zameria na posúdenie, či rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu nevybočilo z mantinelov ústavne konformného posúdenia jeho vlastnej právomoci.

13. Predmetom konania pred všeobecnými súdmi bol (i) návrh sťažovateľa na zrušenie jeho účasti spoločníka súdom, (ii) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal dodania dokumentácie a informácií o žalovanej spoločnosti, (iii) návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým žiadal zabezpečenie svojho budúceho finančného nároku proti žalovanej spoločnosti. Sťažovateľ dovolaním napadol tie výroky uznesenia krajského súdu, ktorými došlo k zmene uznesenia okresného súdu tak, že jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zabezpečovacieho opatrenia bol zamietnutý.

14. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia po rekapitulácii dovtedajšieho priebehu konania, zisteného skutkového stavu a jeho právneho posúdenia pre účely vyhodnotenia prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa § 420 písm. f) CSP najprv analyzoval povahu výrokov

uznesenia krajského súdu a najmä vzájomný súvis medzi návrhom, ktorým sa sťažovateľ domáhal zrušenia svojej účasti v žalovanej spoločnosti (návrh vo veci samej) a ním požadovaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu v rozsahu výroku, ktorým bol jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, nemá povahu rozhodnutia vo veci samej a ani konečného rozhodnutia.

15. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v začatom konaní, svojou povahou má nastoliť určitý stav len dočasne a bez vplyvu na konečnú ochranu poskytovanú rozhodnutím súdu vo veci samej, preto dospel k záveru, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej (nekonzumuje vec samu). Ďalej uviedol, že o konečné rozhodnutie by išlo iba v prípade, ak by súd musel vec ukončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednávania, ktorá odôvodňuje zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec meritórne prejednal. Pokiaľ ide o namietané späťvzatie žaloby vo veci samej, konštatoval, že v čase rozhodovania súdov nižšej inštancie (o neodkladnom a zabezpečovacom opatrení) bolo procesne nesporné, že vo veci samej sa koná, a preto tento procesný úkon vykonaný až v štádiu dovolacieho konania nemá na úvahu dovolacieho súdu o neprípustnosti dovolania vplyv (navyše k späťvzatiu žaloby vo veci samej došlo až v priebehu dovolacieho konania po uplynutí lehoty na podanie dovolania).

16. Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia a prieskum už vydaných rozhodnutí je predovšetkým vecou všeobecných súdov. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti pristupuje k preskúvaniu ústavných sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (resp. zabezpečovacieho opatrenia), veľmi zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide spravidla o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným a trvalým spôsobom.

17. Uvedené platí aj pre prípady posudzovania vlastnej právomoci najvyššieho súdu podrobiť rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prieskumu v rámci dovolacieho konania. Pre ústavný súd je v okolnostiach danej veci podstatné, že sťažovateľ napriek tomu, že so svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a dovolaním podaným proti uzneseniu krajského súdu nebol procesne úspešný, naďalej nie je vylúčený z možnosti domôcť sa ochrany svojich práv podľa § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka v rámci všeobecného súdnictva.

18. Za týchto okolností nie je úlohou ústavného súdu prehodnocovať názory najvyššieho súdu na meritórnu alebo konečnú povahu uznesenia krajského súdu, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, a tým vstupovať do priestoru podústavného práva a jeho výkladu. Rovnako nie je z ústavnoprávneho hľadiska významné skúmať, či najvyšší súd mal z dôvodu vykonaného späťvzatie žaloby o zrušenie účasti sťažovateľa v žalovanej spoločnosti dovolacie konanie zastaviť alebo dovolanie ako neprípustné odmietnuť, pretože obe rozhodnutia sú prejavom toho istého následku (vylúčenie meritórneho prieskumu dovolania), pričom z hľadiska výsledkovej spravodlivosti, ktorou sa ústavný súd zaoberá, má evidentný materiálny význam práve dotknuté späťvzatie žaloby (v súvislosti aj so záverom uvedeným

v predchádzajúcom odseku *in fine*). Navyše sťažovateľ v tejto súvislosti bližšie neozrejmil, v čom by sa zlepšila jeho právna pozícia v prípade zastavenia dovolacieho konania na rozdiel od odmietnutia jeho dovolania podľa § 447 písm. c) CSP. Len bežná polemika o správnosti alebo vhodnosti jedného z dvoch alternatívnych riešení ukončenia dovolacieho konania sama osebe neposúva jej riešenie do roviny ústavného súdnictva. V závere možno konštatovať, že výklad § 420 písm. f) CSP, ktorý uplatnil najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí, je nepochybne jedným z možných racionálnych výkladov, ktorý z ústavnoprávneho hľadiska nevykazuje prvky arbitrárnosti, ale ani zjavnej neodôvodnenosti.

19. Sumarizujúc už uvedené, ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno považovať za také, ktoré by bolo zjavne neprimerané (excesívne), a preto, berúc do úvahy aj limitovaný ústavnosúdny prieskum (ústavný súd nie je bežnou opravnou inštanciou), nemôžu byť označené námietky sťažovateľa základom toho, aby jeho záležitosť bolo možné posunúť do roviny meritórneho ústavnosúdneho prieskumu.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

21. Z už uvedených dôvodov ústavný súd postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú, pretože medzi namietaným porušením označených práv a napadnutým uznesením najvyššieho súdu nebola zistená kauzálna súvislosť.

22. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2026

Libor Duľa
predseda senátu